

DATUM	13 juli 2017	TEAM	Water
NUMMER	81B9A9F1	REFERENTIE	René van Elswijk
UW BRIEF VAN	27 juni 2017	DOORKIESNUMMER	2529
UW NUMMER	81B8C755	E-MAILADRES	Rene.van.elswijk@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	geen	ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen ex art. 47 RvO aan het College van GS, betreffende bedreiging drinkwater door meststoffen

Geachte heer de Kruijf,

In uw brief van 27 juni jl. heeft u namens de PvdA aan ons vragen ex. Art. 47 RvO gesteld met betrekking tot bedreiging drinkwater door meststoffen. Hieronder vindt u de beantwoording van uw vragen.

Ten behoeve van de beantwoording van de vragen is contact geweest met het drinkwaterbedrijf Vitens.

Toelichting:

In Trouw van 24 juni 2017 (zie de onderstaande link¹) wordt door de gezamenlijke Nederlandse drinkwaterbedrijven alarm geslagen over de toenemende vervuiling van grondwater door meststoffen. Tientallen grondwaterwinpunten zijn vervuild en zuiver drinkwater maken wordt steeds moeilijker (en duurder). Van de ruim 200 punten in Nederland waar grondwater wordt gewonnen voor drinkwater zijn op 89 van die punten hogere waarden aan meststoffen gemeten dan wettelijk toegestaan. In de afgelopen jaren zijn 21 waterwinpunten gesloten omdat de vervuiling zo ernstig was dat zuiveren te kostbaar was geworden. Enkele van die punten liggen, zo blijkt uit het bijgevoegde kaartje, in de provincie Utrecht.

1. Is het college op de hoogte van de problematiek zoals geschetst in het artikel in Trouw.

Antwoord:

Ja, het college is bekend met deze problematiek.

2. Is het college het met de PvdA eens dat die geschetste problematiek ernstig is en om een stevige reactie vraagt.

Antwoord:

Ja, een verslechtering van de grondwaterkwaliteit door meststoffen kan grote gevolgen hebben voor de drinkwaterproductie zoals extra zuiveringsstappen of in het ergste geval sluiting van een waterwinning.

¹ <https://www.trouw.nl/home/waterbedrijven-slaan-alarm-mest-bedreigt-drinkwaterwinning~a1446e04/>

3. Kan het college aangeven waar specifiek en in welke mate precies in Utrecht zich grondwatervervuiling voordoet en waar eveneens nog meer vervuiling dreigt.

Antwoord:

Op basis van monitoringsgegevens van de provincie en Vitens vormen meststoffen geen bedreiging voor de drinkwaterwinningen in Utrecht. De mest gerelateerde stoffen in het (gemengde) onttrokken grondwater zijn onder de wettelijke drinkwaternormen. Bij de drinkwaterwinning in Leersum wordt wel een verhoogde nitraatconcentratie van 40 mg/l aangetroffen in het onttrokken grondwater als gevolg van landbouwactiviteiten uit het verleden (de wettelijke norm is 50 mg/l). Op basis van berekeningen van Vitens is de verwachting dat ook in de toekomst dit onder de norm blijft. Provincie en Vitens blijven de ontwikkelingen van de grondwaterkwaliteit met een uitgebreid meetnet in de gaten houden. Overigens suggereert het kaartje uit het artikel van Trouw dat in de provincie Utrecht twee waterwinlocaties zijn gesloten in verband met meststoffen. Dit is niet het geval en wordt bevestigd door Vitens. Het onderliggende rapport waar Trouw zich op baseert, was bedoeld om een globaal beeld van de landelijke problematiek te krijgen.

4. Kan het college aangeven waar de voornaamste bronnen liggen van deze vervuiling.

Antwoord:

De kwaliteit van het onttrokken grondwater wordt bij de waterwinning Leersum beïnvloed door enkele landbouwpercelen in de omgeving van het winveld.

5. Welke actie heeft het college ondernomen, onderneemt het college om aan de ernstige grondwatervervuiling een halt toe te roepen.

Antwoord:

Bij Leersum heeft Vitens enkele landbouwpercelen aangekocht. Deze worden nu verpacht onder voorwaarde dat biologische akkerbouw plaatsvindt. Daarnaast heeft het landelijke mestbeleid sinds de jaren '80 ervoor gezorgd dat uitspoeling van meststoffen naar de waterwinning sterk is afgenomen. Bij de overige drinkwaterwinningen in de provincie Utrecht waren geen aanvullende acties nodig, omdat meststoffen daar niet tot normoverschrijdingen leidden.

6. Is het college het met de PvdA eens dat hierbij bronmaatregelen de voorkeur genieten en welke mogelijke bronmaatregelen ziet het college.

Antwoord:

Bronmaatregelen verdienen de voorkeur boven het extra zuiveren van het onttrokken grondwater voor drinkwaterproductie. Aanvullende bronmaatregelen, bovenop landelijke regelgeving, zijn op dit moment niet noodzakelijk.

7. Welke samenwerking organiseert het college om aan deze problematiek het hoofd te bieden.

Antwoord:

Ten aanzien van bedreigingen van meststoffen voor drinkwater zijn er tot op heden geen aanvullende acties in de provincie Utrecht nodig.

8. Kan het college aangeven welk overleg er is geweest met Vitens over deze problematiek en wat de resultaten van dat overleg waren.

Antwoord:

De provincie werkt intensief samen met Vitens, bijvoorbeeld bij het opstellen van gebiedsdossiers waarin bedreigingen per winning zijn geïnventariseerd en middels een uitvoeringsprogramma worden de maatregelen uitgevoerd. Risico's voor drinkwaterwinningen, waaronder meststoffen, worden in dit soort trajecten meegenomen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'M. Buijs', written in a cursive style.

Secretaris,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'D. J. J. van der Vliet', written in a cursive style.